

Saimnieciskā darbība Nodokļi

Sanita Bitko, 2026

sanita.bitko@gmail.com

**Saimnieciskās darbības veicējs
Pašnodarbinātais
Individuālais komersants**

Nodokļu režīmi

Saimniecisko darbību var veikt četros dažādos nodokļu režīmos:

- **Vispārējā nodokļa maksāšanas kārtība**
- **Mikrouzņēmuma nodoklis**
- Samazinātā patentmaksā
- Paziņotā saimnieciskā darbība īpašuma izīrētājam

/Ja jautājat ChatGPT – tikai ielieko linkus uz likumiem, metodiskajiem materiāliem/

Jaunami

Notikumu kalendārs

Biežāk uzdotie jautājumi

VID semināru materiāli

Sabiedrības līdzdalība

Nodokļu maksātāju gada balva

Palīdzība Ukrainai

Saimnieciskās darbības veicēji

▶ Atskaņot tekstu

Publicēts: 17.02.2023.

Atjaunināts: 29.01.2026.

Skaidrojums soli pa solim – kā reģistrēt VID un veikt saimniecisko darbību

[Skatīt vairāk](#) →

Kā jāreģistrē?

<https://www.vid.gov.lv/lv/saimnieciskas-darbibas-veiceji>

Ieņēmumi – Nauda, ko tu saņem par saviem pakalpojumiem vai precēm

Izdevumi – Nauda, ko tu iztērē, lai strādātu

Ienākumi – Tas, kas paliek pāri (ieņēmumi – izdevumi)

Kādi nodokļi jāmaksā?

Vispārējais nodokļu režīms – sociālais nodoklis

Sociālais nodoklis jāmaksā reizi ceturksnī

31.07% likme un 10% likme

Ja (**ienākumi** (ieņēmumi – izdevumi) **ir lielāki** par **780**), tad

- 31.07% maksā vismaz no 780
- 10% maksā no pārējās daļas (ienākumi – 780 EUR)

Tikai 10%

Ja (**ienākumi** (ieņēmumi – izdevumi) **ir mazāki** par **780** un ir paziņots VID, tad

- Maksā no visas ienākumu daļas

Apdrošināšanas veidi	Pašnodarbinātajam
Pensiju apdrošināšana	23,91
Invaliditātes apdrošināšana	1,68
Maternitātes un slimības apdrošināšana	3,32
Vecāku apdrošināšana	1,16
Veselības apdrošināšana	1,00
Likme % kopā	31,07

Pensiju
apdrošināšana

780 – minimālā mēnešalga (2026. gadā)

<https://pats.lv/>

Vispārējais nodokļu režīms – Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Maksā reizi gadā

IIN – Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

25.5%

(Ieņēmumi – Izdevumi – VSAOI iemaksas) * 25.5%

<https://pats.lv/>

Mikrouzņēmuma nodoklis

MUN – Mikrouzņēmuma nodokļa maksātāji

Ieņēmumi * 25% - netiek atskaitīti izdevumi, no visas ienākošās naudas jāmaksā 25%

*Iespēja izmantot SDI kontu (saimnieciskās darbības ieņēmumu kontu) - AS Industra Bank

* MUN VID sadala 80% VSAOI iemaksām un 20% IIN

Nodokļu režīmu salīdzinājums

Piemērs - IZDEVUMI 10% no ieņēmumiem

Postenis	Vispārējais nodokļu režīms (EUR)	Mikrouzņēmumu nodoklis (EUR)
Ieņēmumi	1500	1500
MUN nodoklis 25%	0	375
Saimnieciskās darbības izdevumi	150	150
Ienākumi vai peļņa	1350	975
VSAOI 31.07% no 780	242.35	0
VSAOI 10% no (1350 peļņas - 780 minimālās algas)	110.765	0
Neapliekamais minimums (0 vai 550)	0	0
IIN apliekamā bāze (1350-242.35-110.76-0)	996.89	0
IIN nodoklis 25.5% (1350-242.35-110.76-0)*0.255	254.21	0
Nodokļi kopā	607.32	375
Ienākumi vai peļņa pēc nodokļiem	742.68	975

Nodokļu režīmu salīdzinājums

Piemērs - IZDEVUMI 40% no ieņēmumiem

Postenis	Vispārējais nodokļu režīms (EUR)	Mikrouzņēmumu nodoklis (EUR)
Ieņēmumi	1500	1500
MUN nodoklis 25%	0	375
Saimnieciskās darbības izdevumi	600	600
Ienākumi vai peļņa	900	525
VSAOI 31.07% no 780	242.35	0
VSAOI 10% no (900 peļņas - 780 minimālās algas)	12	0
Neapliekamais minimums	0	0
IIN apliekamā bāze (900-242.35-12-0)	645.65	0
IIN nodoklis 25.5% (900-242.35-12-0)*0.255	164.64	0
Nodokļi kopā	418.99	375
Ienākumi vai peļņa pēc nodokļiem	481.01	525

Nodokļu režīmu salīdzinājums

Piemērs - IZDEVUMI 60% no ieņēmumiem

Postenis	Vispārējais nodokļu režīms (EUR)	Mikrouzņēmumu nodoklis (EUR)
Ieņēmumi	1500	1500
MUN nodoklis 25%	0	375
Saimnieciskās darbības izdevumi	900	900
Ienākumi vai peļņa	600	225
VSAOI 31.07% no 780 (nav jāaprēķina)	0.00	0
VSAOI 10% no (600)	60	0
Neapliekamais minimums	0	0
IIN apliekamā bāze (600-60-0)	540.00	0
IIN nodoklis 25.5% (900-60-0)*0.255	137.70	0
Nodokļi kopā	197.70	375
Ienākumi vai peļņa pēc nodokļiem	402.30	225

Ja pašnodarbinātais negūst **cita veida** saimnieciskās darbības **ieņēmumus**, par noteiktiem autoru darbiem un izpildījumu veidiem var piemērot izdevumus 25 vai 50 procentu apmērā **no** saimnieciskās darbības **ieņēmumiem**.

12.piemērs

Pēteris martā saņem autoratlīdzību 1250 eiro. Tā kā Pēterim nav izdevumus apliecinošu dokumentu, Pēteris piemēro izdevumu normu 25 % no ieņēmumiem, t.i., 312,50 eiro. Pētera ienākumi ir 937,50 eiro (1250 eiro – 312,50 eiro). Pēterim ir jāizvēlas obligāto iemaksu objekts, kas nevar būt mazāks par 740 eiro.

Ja autoru darbu un citu izpildījumu veidu **faktiskie izdevumi** ir lielāki **par izdevumu normu**, tad var piemērot saimnieciskās darbības izdevumus **uz attaisnojuma dokumentu pamata** (šajā gadījumā nepiemēro nosacīto izdevumu normu 25 vai 50 procentu apmērā).

13.piemērs

Zane janvārī saņēma autoratlīdzību 1650 eiro. Zanes dokumentāri pierādāmie izdevumi, kas saistīti ar autora darbu, ir 450 eiro. Zanes ienākumi (peļņa) ir 1200 eiro. Zanei ir jāizvēlas obligāto iemaksu objekts, kas nevar būt mazāks par 740 eiro.

Piemērā minētie 740 EUR ir minimālā alga, kas 2026. gadā ir 780 EUR.

<https://www.vid.gov.lv/lv/media/1900/download?attachment>

Mazkapitāla SIA

- Valdes loceklim nav obligāti jābūt darba attiecībās (var darboties uz pilnvarojuma līguma pamata atbilstoši komerclikumam), ja mēneša ieņēmumi nav lielāki par **5*780 EUR (5 minimālajām algām) = 3900 EUR**
- Izdevumu apmaksa no uzņēmuma – telefons, programmu licences u.c.
- Ja paralēli esiet darba attiecībās, variet sevi pieņemt darbā un maksāt algu 200 EUR, 300 EUR, cik katru mēnesi sanāk. (Nodokļu aprēķins iepriekšējā lekcija).
- Atskaites – 1. gab. ja maksājiet sev algu (viegli aizpildīt). Gada atskaites – uzticiet grāmatvedim.
- Vieglāk atrast grāmatvedi 😊
- Ieņēmumi – Izdevumi = Peļņa
- Nedrīkst tērēt uzņēmuma naudu savām privātajām vajadzībām (jāizmaksā alga).
- Peļņu nākamajā pārskata gadā iespējams izmaksāt dividendēs
Piemēram. Ja dividendes ir 1500 EUR – jāsamaksā UIN nodoklis 375 EUR
(Faktiski 25%, Matemātiski $1500 / 0.8 = 1875 * 20\%$ UIN likme = 375 EUR)